RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

SAN THỨ BẢY 26 SEPTEMBRE 1931

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Tòa-soạn và trị-sự: 36-38, Rue du Coton, Hanoi

Directeur: P. H. SCHNEIDER
Rédacteur en chef: PHẠM HỮU LỢI
Administrateur-gérant: NGUYỄN VĂN VINH

Adresse télégraphique: TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Réclame dans le corps du journal, le centimètre de hauteur, sur 6 colonnes
Une seule insertion . . . . 0$50
Par contrat annuel
Par mois
Réclame dans le corps du journal, la ligne
Annonces judiciaires et légales, la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Vì có gì mà hội-đảng của người mình không sao phát-đạt được?

(Tiếp theo)

Người ta thường nói: có bệnh thì có thuốc. Cái bệnh hiểu danh hư, vụ lợi nhỏ làm cho hội-đảng đến phải hư hỏng tan tành, thì lại chỉ có cái thuốc hiểu danh thực vụ lợi to, làm cho hội đảng ngày một vẻ-vang thịnh-vượng, dùng thuốc ấy là khỏi được bệnh ấy mà thôi. Song, trước hết là người bệnh phải tự biết cái bệnh mình, biết giữ-gìn cẩn thận cho cái bệnh mình tiêu-tán dần dần, sau nữa là phải có thuốc giỏi thầy hay đổi bệnh mà trị mới được.

Cứ xét cái bệnh-tình ở xã-hội ta bây giờ thì hình như người bệnh vẫn chưa tự biết cái bệnh mình, mà thuốc chữa cũng chưa có phương đối chứng. Cái bệnh-căn của hội-đảng mình chính trúng ngay vào những người sáng lập hội, phát-khởi hội, mà nay xét những người thụ bệnh đó đã mấy ai biết lấy danh hư làm bỉ lấy lợi nhỏ làm khinh, chưa biết lấy thế làm bỉ làm khinh tức là chưa tự biết trong mình có bệnh vậy; chẳng những không biết mình có bệnh, mà thường lại cầu cho bệnh tới với mình, còn bón lầu xu phụ để chuốc lấy một cái tên gọi bánh bao, còn tất-tưởi long-tong để mưu lấy một cái phần riêng tảo xén, thì có khác gì phình bụng ra mà hút lấy dịch-trùng, há bọng ra mà nuốt lấy độc-vật, lấy thế làm hi-bửng, lấy thế làm thỏa-thuê không? Người bệnh thì thế mà thầy với thuốc thì sao? Cái xu-hướng của người ta thường theo cái hiểu-thường của xã hội mà chuyển-di. xã-hội tức là phòng khám bệnh cho tất cả mọi người; một cái tiếng khen chê, một cái ý khinh trọng của xã-hội khiến cho người ta có thể lấy đó làm cân làm thước mà đo lường biết cái chứng bệnh của mình và phải ra công trừ trị. Nay xã-hội mình khen nhan thế nào, chê nhau thế nào, khinh nhau vì cái gì, trọng nhau vì cái gì? Khen là khen vì cái phẩm cao hám lớn, chê là chê phải cái chân trắng ngực trần, kẻ thực bần cư tiện thì tha-hồ mà khinh, kẻ bạc lắm tiền nhiều thì tha-hồ mà trọng; miễn cho có được cái danh ông nọ ông kia, quan này quan khác, hay có được ngọc truốt vàng đeo, tiền nghìn bạc vạn, có chọn được cái quyền vị làm đứa ở giữ tiền, thì thiên hạ cũng chán người kiêng nể, chán người qui luỵ; cái danh hư cái lợi nhỏ ở trong xã-hội mình vẫn được người qui chuộng như thế, kẻ hiểu danh hư, vụ lợi nhỏ mà làm nên giàu có sang trọng ở trong xã-hội mình vẫn không hề bị xã-hội phẩm-bình chê trách như thế, càng như khêu gợi mãi, bồ dưỡng mãi cái lòng ham muốn của người ta. Trong sách thuốc nói: bệnh trúng nhập lý, không dùng thuốc công, cứ nuôi bệnh cho càng được thể tăng lên, là thế.

Nay muốn cho cái bệnh hiểu danh hư, vụ lợi nhỏ trong xã-hội mình — nó đã làm cho hội-đảng mình không sao phát-đạt được từ trước đến nay — chữa được lành, trừ được tuyệt, thì thứ nhất nên mong về những người thụ bệnh tự biết cái bệnh của mình, biết bao cái thú vui cao-thượng của những bậc vô bệnh tiềm thần tiên là những bậc chỉ lấy nhân làm vinh, lấy nghĩa làm giàu, kinh doanh những cái tự phúc dân ích quốc, thung dung tự-đắc mà lãnh cái phần thưởng bài ngà cuống đỏ của chúa tương-âm ngồi cái địa-vị hào kiệt thánh-hiền ở trong thanh-sử, thông cái khu làng của cải của mình giải rắc khắp đại-thị thông chị, trên rừng dưới bể, hàng mấy vạn con người nhờ đó mà no cơm ấm áo, hàng mấy trăm đời sau nhờ đó mà lợi dụng hậu sinh, không hề có bao giờ phải anh-doanh lo lắng về những nỗi hoạn đắc hoạn thất, giấu đầu hở đuôi mới gọi là được cái danh bấp-bênh sớm gió chiều mây, cái lợi mấy mụn một ruồi mỗ kiến; biết thế mới cố kiêng-khem ngừa chận cho được tránh khỏi cái ác-ma danh lợi nó ám ảnh mình; lại thường phải lấy cách-ngôn hoằng-luận của thánh hiền trong sử sách, đem khí tiết công nghiệp của hào-kiệt tự cổ kim làm phương bài giải, tế bổ dưỡng cho mình, thì tâm chí mới thường được thanh minh, mà cái bệnh xấu-xa kia không bao giờ phục phát được.

Người bệnh tự biết bệnh mình mà giữ gìn cẩn thận đã vậy, mà xã-hội cũng phải có cái thuốc đối bệnh để cấp cứu ngay. Trước kia vì xã-hội cũng trọng cái danh hư, cũng chuộng cái lợi nhỏ mà người ta mắc bệnh mới truyền nhiễm gớm-ghê, thì bây giờ cái danh cái lợi không chân chính hẳn hoi, xã-hội phải ruồng bỏ, phải khinh bỉ phải chê trách không dung, ấy tức là cái phương khởi tử hồi sinh cho người ta ở đó. Một cái xã-hội trọng văn, thì người ta nhất định phải xô nhau về sòi kinh nấu sử; một cái xã hội thượng võ, thì người ta nhất định phải đua nhau về sang kiếm cung đao; vậy một xã-hội mà nếu chỉ lấy đạo-đức làm tôn, lấy công-nghiệp làm quí, lấy phẩm-hạnh làm cao, thì sao lại chẳng khiến cho người ta phải phấn phát tự cường mà gắng-gỏi tiến tu cho kỳ được. Xã-hội là nghiêm-sư, dư-luận là thần thánh; nay vì thần thánh ấy, đức nghiêm-sư ấy phán bảo hẳn cho người ta biết rằng: những người thật có tài đức, có sự nghiệp đáng tôn đáng quí, thì dù chẳng vũng lọng đai cân, lân đài xe ngựa, cũng không hề được hất-hủi khinh-khi, mà những kẻ tài đức sự-nghiệp chẳng ra gì, dùng những cái thủ-đoạn không chính đáng để làm sang làm giàu thì dù giàu sang thế nào, cũng ai chẳng có kính vì sợ phục. Có thế thì người ta mới biết thẹn, biết kiêng, biết cái danh hư mà ta hiểu, cái lợi nhỏ mà ta vụ đây không tôn qui gì được với ai mà lại chỉ tổ cho người chê cười khinh bỉ nữa, mà cái bệnh tất phải tiêu thoái dần dần.

Hễ cái bệnh hiểu danh hư, vụ lợi nhỏ mà khỏi đi, thì những người chủ-trương hội đảng mình tất là làm nên được những sự nghiệp châu-chính cả, có đâu hội-đảng của mình cứ không phát đạt được mãi như bây giờ.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 23 Septembre 1925

Đồng minh với nước Đức

Tin đồn rằng trong tháng novembre này, trú-binh ở miền Rhénanie sẽ rút về, là một tin đồn sai không có gì làm bằng-cớ cả. Đồng-minh chưa quyết ngại gì về việc ấy.

Nước Pháp với Hoa-kỳ

Có vô-tuyến-điện gửi về nói rằng ông Cail sau đi New York, có tuyên-bố rằng lời nói nước Pháp sau bất đầu giả nợ từ năm sắp tới là một tin đồn sai.

Việc người làm bưu-điện đình-công mới rồi ở Pháp

Quan thượng-thư Chaumet tự mình tra xét lấy về việc người làm bưu-điện đình-công mới rồi.

Nước Thổ với việc bảo hòa

Có tin đích xác rằng nước Thổ ưng đặt một cuộc hội-nghị ở Constantinople để bàn về sự giảng việc bảo-hòa và trọng-tài cho các nước ở bán-đảo Balkan.

Việc nước Hoa-kỳ

Quan Tổng-thống Coolidge có nói nước Hoa kỳ có thể dự các việc của hội Vạn-quốc về sự lập một cuộc hội-nghị thanh giảm quân bị, song phải có nghị-viện cho phép mới được.

Quan Tổng-thống Coolidge cấm không cho nhà cách-mệnh Ấn độ tên là Saklatvala vào Hoa-kỳ.

Việc đình-công ở Úc-đại-lị-á

Việc thầy-thả đình-công Sydney có lẽ gần xong.

Nhật-bản với Đông-Pháp

Ở Tokio có tin rằng bộ ngoại-giao nước Nhật đã soạn xong bản giao-ước về ngạch quan thuế của Nhật-bản với Đông-pháp. Lại có tin rằng bộ ngoại giao định trong tháng octobre điều-đình với chánh-phủ Pháp ở Paris và định điều-đình riêng về vấn-đề quan thuế. Còn các vấn-đề khác, lại sẽ điều-đình sau.

Nhật-bản với việc Trung-hoa

Nước Nhật đã đáp lại lời quốc-tế việc mời đến dự cuộc hội-nghị Luật pháp. Đáp rằng nước Nhật ưng đến dự cuộc hội-nghị ấy.

Nước Nhật với đảng sống sản

Các đại-biểu sở tạo-đảng nước Nga từ Bắc-kinh đi đến đã tới Tokio. Sở cảnh-sát Tokio đã dự phòng mọi việc để ngăn-ngừa không cho đảng cộng-sản biểu-tình. Sở cảnh sát lại tống giam giáo-sư Sano, cùng 20 người nữa về đảng cộng sản, trước khi tiếp đại-biểu ấy tới nơi.

Bệnh dịch ngủ ở Nhật-bản 47 người mắc bệnh dịch ngủ. Ở Oyama có 13 người chết về bệnh ấy. Trong các người bị bệnh, chỉ mới được có một người.

Việc hàng không ở Ấn độ

Ngày 16 mới rồi, đã thử việc đặt đường hàng-không từ Calcutta đến Simla, mọi sự được như ý.

(Indopacif)

Việc Trung-hoa

Người Trung-hoa với người ngoại-quốc

Ở Nam xương 200 người học sinh Trung-hoa trận vào kho hàng của công-ty *British Américain Tobacco*, và bẻ hoại một số thuốc lá đáng giá 10 900 đồng.

Trung-hoa với cuộc hội nghị luật pháp

Chánh phủ Trung-hoa công bố với các nước rằng bản chánh phủ không dự cuộc hội-nghị luật-pháp của liệt-cường cần đặt để điều tra về các vụ xảy ra ở thương-hải, mà nước Anh, nước Nhật và Hoa-kỳ thì đã cử các nhà luật-pháp để dự cuộc hội nghị ấy. Chánh-phủ Trung-hoa xin lập tức bắt đầu điều tra do M. Tripier, cố vấn quan tại bộ sứ-thần Pháp, chủ-trương trong đấy.

Việc ở Mãn châu

Tại nhà ga Pogranichnaia, ở đường cao-giới Trung Nga, lính cảnh sát Trung-hoa có bắt được, trong cả va-li đựng thư tín của các nhà ngoại-giao nước Nga hai quả bom chứa 72 kilogrammes chất *pyroxyline*. Người có va-li đựng đồ ấy sẽ trốn vào bộ binh-sự nước Nga, người cùng đi với người ấy bị bắt, đã trốn đi sau lại bắt được.

(Indopacif)

Quan cảng của Trường-tác-Lâm

Trương-tác-Lâm thiết sức mở-mang việc võ bị để gây nên cái thế lực bành-trướng ở miền Bắc, Trương đã quyết đắp một cái quan cảng qui mô thật to ở Tân hoàng-đảo. Phí tổn về sự kiến-trúc quân cảng ấy định là một ngàn vạn đồng.

Cuộc quan-thuế hội-nghị

Nước Mỹ có đề nghị cùng ba nước Anh, Pháp Nhật rằng đại biểu của các nước tại cuộc quan-thuế hội-nghị đều được có quyền, không kể là điều ước gì, đều được lấy toàn-quyền mà phê chuẩn.

Hồ-hán-Dân ở Quảng-đông

Hiện Hồ-hán-Dân đã được đảng cộng-sản tha, nhưng vẫn không được hành-động tự do, mới rồi đảng ấy đã định tử Hồ làm đại-biểu lên Bắc-kinh, nhưng lại sợ Hồ lên đó lại kết-hợp với đảng phản đối cộng sản chăng, nên lại cử Hồ làm đại-biểu sang khảo-sát các nước Âu-Mỹ, bắt đầu phải sang Nga trước, có cử hai người Nga đi theo để giữ gìn phòng Hồ có mưu gì chăng. Hồ có xin cho gia-quyến đi theo. Nghe đâu hôm 17 septembre đã từ Quảng-đông khởi-hành rồi.

Khang-hữu-Vi phát-định phục-đích

Khang-hữu-Vi thấy chủ-trương về chính thể quân-chủ lập hiến, nên đã mấy lần mật mưu phục tích, nhưng đều thất bại phải trốn tránh đi các nơi. Mới rồi tại Bắc-kinh có khám bắt được một bản tâu gửi Khang tâu bày phế-đế Tuyên-thống về việc phục tích, nương chính-phủ Bắc-kinh cho là việc đã qua không xét đến, nên Khang không việc gì. Song cái chí của Khang vẫn không đổi, hiện nay Khang ở Thanh-đảo có nói chuyện với một nhà ký-giả báo Nhật-bản, Khang vẫn tự nhận là thủ lĩnh đảng phục tích và có nói không lập quân chủ thì không thể nào mà khỏi cho Trung-hoa khỏi họa loạn được.

(Dịch báo Tân)

MỘT THỨ TÀU NGẦM MỚI

Ở Londres có tin rằng một nhà kỹ-sư hải-quân nước Anh ở Southampton, tên là Harold Darnall mới chế được một cái kiểu tàu ngầm nhỏ đặt tên là tiềm-hải-thám đỉnh.

Tàu hình rất nhỏ, làm rất giản dị, có thể đi trên mặt nước, mà ở chỗ nước sâu, độ ở dưới đáy bể được. Kỹ sư tự gọi tàu ấy là cái mắt của hải quân.

Ở ngoài tàu có một hộ đèn rất sáng, có thể chiếu đi rất xa, để đò xét các nơi sâu ở dưới bể, và lại có vô-tuyến điện thoại để thông tin với các tàu lớn trên mặt bể. Tàu ấy rất có ích về việc khảo cứu các vật ở đáy bể, và việc cứu với những tàu bị nạn.

NGƯỜI HOA-KỲ SẮP XÂY MỘT CÁI NHÀ 63 TỪNG GÁC

Trong hai chục năm nay, cái nhà cao nhất ở New York, và cao nhất cả thế-giới, là cái nhà cao 55 từng gác, và 241 thước. Đến nay người Hoa kỳ lại định xây một cái nhà 63 từng gác rằng ở thành New York, ở gần nhà ga central, phố 43. Nhà ấy định làm 44 từng gác dưới hình như một cái kim-tự tháp, còn 19 tầng gác trên hình như một cái tháp tròn. Nhà ấy xây xong, thì nhà 55 từng kia, lại xuống vào bậc cao thứ nhì trên thế giới vậy.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Tôi có lời lên nhờ ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi một việc như sau này, tôi đội ơn ngài lắm. Nguyên năm ngoái về tháng septembre tôi không nhớ về ngày nào, tôi có thiếu món tiền tiêu, nhân thế tôi đi Nam-định có người nhà ấm nặng, vì việc đó tôi có hoàng-đảo. Phí tổn về sự kiến-trúc quân cảng ấy định là một ngàn vạn đồng.

Cuộc quan-thuế hội-nghị

Nước Mỹ có đề nghị cùng ba nước Anh, Pháp Nhật rằng đại biểu của các nước tại cuộc quan-thuế hội-nghị đều được có quyền, không kể là điều ước gì, đều được lấy toàn-quyền mà phê chuẩn.

Hồ-hán-Dân ở Quảng-đông

Hiện Hồ-hán-Dân đã được đảng cộng-sản tha, nhưng vẫn không được hành-động tự do, mới rồi đảng ấy đã định tử Hồ làm đại-biểu lên Bắc-kinh, nhưng lại sợ Hồ lên đó lại kết-hợp với đảng phản đối cộng sản chăng, nên lại cử Hồ làm đại-biểu sang khảo-sát các nước Âu-Mỹ, bắt đầu phải sang Nga trước, có cử hai người Nga đi theo để giữ gìn phòng Hồ có mưu gì chăng. Hồ có xin cho gia-quyến đi theo. Nghe đâu hôm 17 septembre đã từ Quảng-đông khởi-hành rồi.

Khang-hữu-Vi phát-định phục-đích

Khang-hữu-Vi thấy chủ-trương về chính thể quân-chủ lập hiến, nên đã mấy lần mật mưu phục tích, nhưng đều thất bại phải trốn tránh đi các nơi. Mới rồi tại Bắc-kinh có khám bắt được một bản tâu gửi Khang tâu bày phế-đế Tuyên-thống về việc phục tích, nương chính-phủ Bắc-kinh cho là việc đã qua không xét đến, nên Khang không việc gì. Song cái chí của Khang vẫn không đổi, hiện nay Khang ở Thanh-đảo có nói chuyện với một nhà ký-giả báo Nhật-bản, Khang vẫn tự nhận là thủ lĩnh đảng phục tích và có nói không lập quân chủ thì không thể nào mà khỏi cho Trung-hoa khỏi họa loạn được.

(Dịch báo Tân)

MỘT THỨ TÀU NGẦM MỚI

Ở Londres có tin rằng một nhà kỹ-sư hải-quân nước Anh ở Southampton, tên là Harold Darnall mới chế được một cái kiểu tàu ngầm nhỏ đặt tên là tiềm-hải-thám đỉnh.

Tàu hình rất nhỏ, làm rất giản dị, có thể đi trên mặt nước, mà ở chỗ nước sâu, độ ở dưới đáy bể được. Kỹ sư tự gọi tàu ấy là cái mắt của hải quân.

Ở ngoài tàu có một hộ đèn rất sáng, có thể chiếu đi rất xa, để đò xét các nơi sâu ở dưới bể, và lại có vô-tuyến điện thoại để thông tin với các tàu lớn trên mặt bể. Tàu ấy rất có ích về việc khảo cứu các vật ở đáy bể, và việc cứu với những tàu bị nạn.

NGƯỜI HOA-KỲ SẮP XÂY MỘT CÁI NHÀ 63 TỪNG GÁC

Trong hai chục năm nay, cái nhà cao nhất ở New York, và cao nhất cả thế-giới, là cái nhà cao 55 từng gác, và 241 thước. Đến nay người Hoa kỳ lại định xây một cái nhà 63 từng gác rằng ở thành New York, ở gần nhà ga central, phố 43. Nhà ấy định làm 44 từng gác dưới hình như một cái kim-tự tháp, còn 19 tầng gác trên hình như một cái tháp tròn. Nhà ấy xây xong, thì nhà 55 từng kia, lại xuống vào bậc cao thứ nhì trên thế giới vậy.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI — Tôi có lời lên nhờ ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi một việc như sau này, tôi đội ơn ngài lắm. Nguyên năm ngoái về tháng septembre tôi không nhớ về ngày nào, tôi có thiếu món tiền tiêu, nhân thế tôi đi Nam-định có người nhà ấm nặng, vì việc đó tôi có mang giấy nhà tôi bảo rằng cứ lấy văn-tự đi, rồi người ta cho vay, khi tôi làm văn tự xong, người nhà tôi nhận đem văn tự đến nhà chủ cho vay trước, rồi sẽ về gọi tôi đến nhà ấy lấy tiền. Người nhà tôi về bảo tôi rằng người chủ cho vay còn giở chưa xem văn tự, người ta bảo để đến chiều hôm ấy sẽ cho đấy tờ đến gọi tôi đến lấy tiền, khi bấy giờ tôi lại phải với về Hanoi không đợi được, tôi cứ bảo cái văn tự ấy ở người nhà tôi, nếu người chủ nợ cho vay thì người ta giữ văn tự, nhưng bằng không cho vay thì người ta giả văn tự lại. Khi tôi trở lại Nam-định, thấy người nhà tôi nói rằng người chủ nợ không cho vay mà văn tự người nhà tôi đã đổi rồi. Đến bây giờ tôi thấy nói người ta muốn kiện tôi về món tiền ấy đã quá hạn. Tôi lấy làm ngạc nhiên lắm, tiền tôi người ta không giao cho tôi, có lẽ rằng người nhà tôi có công nợ người ta mà người ta đòi về văn tự của tôi tại đó chăng. Vậy tôi có thể kiện lại không mà được không? xin ngài làm ơn bảo giùm hộ cho.

LỜI ĐÁP. — Cứ như lời ông nói trên ấy thì chính người nhà ông phạm tội bội tín. Trong Hình-luật Bắc-kỳ điều 273 có nói rằng:

« Người nào lấy cái danh-nghĩa là thuê mướn, hoặc là thảo, hoặc đại-quyền, hoặc điền-chất, hoặc tá-dụng, hoặc khán-thủ vật sai-áp, hoặc nhận lĩnh sự công-tác — không cứ sự công tác ấy có tiền công hay không — để nhận tiền bạc, vật có giá, đồ thay thế, hàng hạng, súc vật, khí-cụ, hay là đồ động sản khác, hay là văn tự khế khoán có quan-hệ-trọng, có nhất-trách và những bao bì có thể hoặc có việc — không cứ bao bì ấy có niêm phong hay không — mà đã có chứa định phải giao giải, hoặc phải trích ra, hoặc phải ứng dụng việc gì nhất định, nếu không y vọc, mà thiện thủ hoặc dụng ý đanh mất đi, thì phải bị phạt giam từ 2 tháng đến 2 năm và phạt bạc từ 50 đồng đến 600 đồng. »

Vậy ông phải làm đơn thưa ngay tại nhà ông tại Tòa án đệ nhị cấp trong tỉnh mà người ấy đã phạm tội bội tín. Nếu người ấy là người ở tỉnh-phố Hanoi, Haiphong thì phải thưa tại Tòa án tây và chiếu theo điều thứ 408 trong Hình luật Tây đã sửa đổi lại (code pénal modifié).

Ph. h.-L.

Luyện tập quốc văn

Thư cho bạn

Thưa quí hữu:

Đã gần một năm nay mới lại tiếp được thư bác. Bác có lẽ cái thư bác làm cho tôi vui sướng vô cùng, đến chảy nước mắt được. Bác nói cảnh điền viên, tả cảnh nơi non, vẻ đẹp của hang Tam-nõa, hang Mốn, (1) những lúc bác bơi thuyền trong sông nhỏ, ngồi trên bờ đá phẳng phiu mà tôi luống bồi hồi than tiếc sao không được cùng bác cùng vui. Bác ở nơi phồn-hoa đô-hội là chốn Thăng-long này không có cảnh thú như thế đâu. Ở đây tôi nào muốn được khoan-khoái trong lòng đôi chút, xa chỗ ồn ào thì chỉ có cảnh bờ Hoàn-kiếm, hồ Tây. Nhưng cảnh bờ Hoàn-gươm, hồ Tây cũng không được tịch mịch lắm, tính tôi ưa điều tĩnh mà phải luôn luôn gặp cảnh náo nhiệt thì có khổ không, bác nên viết thư luôn nói cảnh điền-viên, non nước, cho tôi được vui lòng, bác nhé.

Bác muốn biết cách hành động của tôi ở trần này, bác hỏi cần vận cái văn-minh ở chốn tỉnh-thành. Bác nói lẽ độ này tôi đã (văn-minh) hơn trước nhiều, tầm tri-thức đã rộng hơn nhiều. Bác hỏi tôi cái thời-cục của thế-giới ngày nay mà tôi thẹn, bác đừng cười tôi đấy, nhỡ bác với tôi xin nói thật không dám giấu giếm. Cứ cái sự bế ngoài thì độ này tôi văn-minh lắm. văn-minh tôi thì văn minh, nhưng về phần tri-thức thì tôi xin thú thực rằng không hơn gì trước, không những việc thế-giới tôi không hề biết gì, mà cả đến việc nước nhà tôi cũng không biết nữa. Mà không biết thế ở đây cũng chẳng hề gì, miễn có được cái mã văn-minh là đủ.

Bác ơ, bây giờ tôi văn-minh lắm, khó g nỗi như trước đâu. Như bác đầu đội khăn nhung, mình mặc áo lương, chân đi giầy G.a-đinh thế là quá lắm, ở Hanoi bây giờ mà ăn mặc như thế thì họ khinh ngay. Ở đây muốn lên một văn-minh thì phải đội khăn lĩnh — à quên không nói cho bác nghe — mặc áo sa-tây đi giầy nhọn mũi kiểu Hoa-kỳ. Tôi cũng phải theo đòi mà có bộ cánh như thế, nghĩa là có khăn lĩnh — chết chửa quên mất khăn xa-tanh — có áo hàng Tây, hàng Tàu, có giầy nhọn mũi. Chỉ hiềm vì tôi còn ít tuổi quá, giá đã được bộ

(1) Hang Tam-nõa, hang Mốn đều thuộc về địa-phận làng Văn-lâm, huyện Gia-khánh, tỉnh Ninh-bình.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

rầu Hoa-kỳ thì mới thực rất mực văn-minh.

Bác-sĩ khi nào bán lên chơi tôi, bác nhớ nắm lấy một cái khăn sa-tanh hay là muốn thượng mốt, mạnh văn-minh hơn thiên-hạ thì bác nên đội khăn nhung và thế nào cũng phải mặc áo sa-tây đấy. Ở chỗ Hanoi này không cứ gì phải tri-thức, bác nên bỏ cái tri-thức của bác vào vò mà đút nút cho kỹ lại kẻo họ bảo là gàn, bác ăn mặc cho sang thế là chán người trọng, ấy tôi còn nhớ một bậm mới năm được chiếc áo sa tây, vừa bước chân ra khỏi cửa, đã có một lũ pha xe sám sì gọi quan lớn; sướng quá, trông ngất người đi được mất cả 9, 10 đồng bạc mà được làm quan thì tội gì mà chẳng...

Còn một câu nữa tôi dặn bác nhé, tuy nó đã bèn nhưng thời nào phải theo kỷ-cương ấy, bác đừng nên từ chối. Bác muốn ra người văn-minh thế, nói gì chớ nên nói thật, phải lém, phải nói dối, phải lâu, cái gì bác không biết bác cũng cứ nói, nghị luận vung tán tán, nói cho thiên-hạ chối tai nhức óc thế là họ phục, họ quí, tăng bốc mình lên bậc tri-thức. Về cách nay tôi thấy có nhiều người đứng mà có công bộn cả. Bác ạ! ở đời lem luốc, biết gãi những chỗ ngứa của thằng ngốc, biết nói những câu không thực là phú quí chân, đạo-đức mà làm gì, học-thức mà làm gì!

Thôi, gọi là có lời thăm bác, thư này kể đã dài rồi, để đến thư sau ta sẽ nói chuyện vui hơn.

Nay kính thư

Vũ-năm-Tu

Tin sau cùng

Việc người làm bưu-điện ở Pháp biểu tình mới rồi

Về việc người làm bưu điện biểu-tình mới rồi, M. Chaumet, tổng-trưởng bộ thương-mại và bộ công tác có nghị cách chức bảy người, đình chức năm người, giáng chức và đổi chỗ nhiều người. Ngài có tuyên-bố rằng nếu lại đình-công nữa thì chánh-phủ không có để yên.

Chiến-sự ở Maroc

Quân Pháp đã phá các đồn của địch-quân ở chung quanh Bougaroun và đã đặt đường cho các đồn Ain-Maotouf, và Bal Taza giao thông với nhau. Tàu bay phóng pháo xuống Chefchaouen.

Các phi-hành-gia Hoa-kỳ tới Maroc mới đây, dẫn rằng đã bình trong quân đội của quốc-vương Maroc, không khéo bị mất quốc-tịch của mình sống định ở cùng quân Pháp dự việc chiến-tranh.

Quân Tây-ban-nha ở khu Alhuhemas đánh một trận được thắng lợi, và nắt được nhiều binh khí, vẫn tiến về đường Ajdir.

Chiến sự ở Syrie

Đạo quân của tướng Gamelin đã khởi hành ở Messefre. Ở phía nam các núi Tell-Hauid, địch quân kháng cự lại kịch liệt, song đạo quân ấy cũng vào được thành Soueida. Quân Druses lui về phía bắc.

(Indopasifi).

Cuộc công-thải Đông-pháp

Nhưng sẽ được trúng từ kỳ mở số thứ nhất đến kỳ thứ 13 mà vẫn chưa lĩnh tiền về, nay lục đã gửi ra sau đây, để ai có số trúng, đến kho bạc mà lĩnh tiền về:

Kỳ mở số thứ nhất (1er juin 1922)

Các số được hoàn lại 100 đồng

4.212	30.919	75.457	92.247
18.591	30.941	86.382	118.291
24.495	64.847	90.553	122.608

Kỳ mở số thứ hai (1er sept. 1922)

Các số được hoàn lại 500 đồng:

73.729

Các số được hoàn lại 100 đồng:

1.609	30.148	97.686	105.896
8.470	31.120	97.683	110.599
11.878	39.638	97.705	115.601
12.898	42.088	97.736	115.676
19.364	64.263	98.498	119.304
20.368	76.976	98.616	120.195
21.489	94.076	101.785	123.327

(Còn nữa)

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 29 độ

15 giờ 31 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, mới tạ.	10	50
nhì,	9	50
ba,	8	60
Thóc hạng nhất,	6	00
cấp nghề	5	80

Giá bạc. Kể từ ngày 25 Septembre 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 15

Vin tàu — Tàu *Tonkin* đến ngày thứ hai 28 septembre hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong; các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối chủ-nhật 27 septembre.

Tàu *Hanoi* đến ngày thứ hai 28 septembre hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong qua Packhoi, Hoihow và Fort-Bayard. Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng 28 septembre.

Lễ phát thộ. — Sáng hôm nay tại tòa Thượng-thẩm, quan Biện-lý Cade được thăng quyền phó chưởng-lý ngạch Thượng-thẩm Hanoi làm lễ phát-thệ để nhận chức mới.

Lính ta ở Tây về — Trong số các hành-khách đi tàu *Compiègne* ở Marseille khởi hành ngày 18 septembre để về bên này thì có một viên quản hai mươi ba viện đội, ba mươi mốt thầy cai và một trăm bốn mươi chín người lính bộ đội.

CÁO BẠCH

Ngày 16 septembre tôi bị mất tại Hanoi quyển Agenda poche và Mandat trésor N° 894 2.150 P. ông ba nào có bắt được đem đến quý-quán nói trong thang septembre tôi sẽ đền ơn cinquante piastres.

VŨ-DUY-KỲ

Entrepreneur, Đông-hơi

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

Thi tú-tài Tây. — Các thí-sinh có tên sau này đều thi đỗ phần thứ hai bản triết học.

MM. Edel Jean, Trịnh-như-Tiếp.

Kỳ thi tú-tài Tây phần thứ nhất ban Latin và tiếng ngoại quốc (Latin Langues) được những thí-sinh sau này vào kỳ vấn đáp.

Mlle Dallesconet, Moulinet.

MM Pagani, Lichui Grenes Trần-khắc-Giu Vanneni.

Một việc làm đỡ tốn cho sở chi-tiêu. — Quan Thống-sứ đã nghiêm-ra rằng xưa nay các người công-sự nhà-nước mỗi khi có việc công-hành bất cứ xa gần hay đường đi khó dễ thế nào, cứ quen lệ dùng mỗi xe hai cu li. Cái cách ấy thật làm tốn thêm cho công-quỹ, chỉ khi nào đi trên các miền đường gập-ghề hay ở các miền trung-du âu mà phải đi xa thì mới nên dùng đến, nhưng cũng phải có hạn-chế mới được. Bởi vậy quan Thống-sứ muốn đỡ tốn cho sở chi-tiêu thì ngài có định rằng từ rày chỉ những khi các người công-sự đi công-hành mà đi những đoạn đường từ 15 km trở lên, hay đi ở các nơi đường sá khó đi, xe cần phải dùng đến 2 cu li thì mới được dùng.

Quan Thống-sứ dặn các quan Công-sứ nên tùy nghi xét định việc ấy và quân-hành như ý đã dặn trên này. Hễ khi nào các người công sự có việc công-hành mà xe cần phải dùng 2 cu-li, như những khi đã nói ở trên, thì phải do quan công-sứ các tỉnh cho ở trên bản khai tiền của người đi công-hành đã ứng trước.

Trường Cao-đẳng Đông pháp

Quan Toàn-quyền vừa ký nghị-định định số học-bổng cho học-trò các ban trong trường Cao-đẳng Đông pháp như sau này:

TÊN THƯỜNG	SỐ ĐỊNH LẤY VÀO	SỐ HỌC TRÒ ĐƯỢC HỌC BỔNG				TỔNG CỘNG
		Lưu học sinh được thường	Lưu học sinh khỏi thường	Tại ngoại học-sinh được thường	Tại ngoại học-sinh khỏi thường	
Ban vật-lý, toán học và vật học	5	5	»	»	»	5
Ngạch văn	37					
Ban y-học: Ngạch võ	10	22	4	4	2	32
Dược học	7					
Ban thú-y	10	3	2	2	»	7
Ban canh-nông	22	11	2	3	»	16
Ban công-chính	46	25	5	5	»	35
Ban thương (Ngạch thương-mại	15	6	2	2	»	10
(Ngạch bưu-điện	17	8	2	2	»	12
Ban khoa-học thực-hành	6	6	»	»	»	6
Ban mỹ-thuật	18	6	2	2	»	10
Tổng cộng	233	135	20	20	2	177

Việc đặt xếp Dubar với thông Du và đồng-đáng. — Cái việc này Tòa án Đại-hình xử ngày hôm nay là ba ngày rồi, mà các bản-báo lấn-hành vẫn chưa xong.

Vậy cái án ấy tòa kết nghĩ thế nào, số ngày mai sẽ đăng báo.

Di trường. — Trường Sơ-đẳng Bạch-sam, phủ Ứng hòa (Hà-đông), trước ở làng Hòa-đông, nay đi sang làng Cao-iêm.

Ai bắt được cho thuộc. — M Hà-văn-Boan ở số 16bis con đường số 9, (phố Liên-trì, gần Hội-chợ) Hanoi, hôm qua vào hồi 1 giờ rưỡi đi đường có đánh rơi một cái văn-tự và một cái giấy khất-nợ bằng chữ nho. Ông bạ nào bắt được đem trả, xin chuộc phân-mình.

Nguyên lục-sự. — M. Ng-v-Uyên, lục-sự hưu nhất, hết hạn nghỉ, nay bổ đi Quảng-yên.

Nguyên thừa phái. — Ng-sư-Mạnh thừa-phái hạng tư ở Phú-thọ, nay bổ vào giúp việc tại phòng dự-thẩm dinh quan án tỉnh ấy.

PHÒNG - THÁM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương khu đệ nhứt Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÃM-CHỨNG: Giá 1 $ 50

Phòng thám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

GIÂY NÓI SỐ 236

K301.

HỘI BẢO TRỢ TRẺ CON TÂY LAI VÔ THỪA NHẬN

Có sắc-lệnh ngày 31 Juillet 1917 công nhận là công-ích

CUỘC SỔ SỐ

Ngày 8 Septembre 1925, quan Thống-sứ Bắc-kỳ có nghị-định cho phép bán-hồi 8 thức như các số sau đây thể. Điều lại về cuộc sổ số ấy đang để chi vào các phi-khoản của bản-hội mỗi ngày một mang thêm, và số trẻ con, con trai và con gái, của bản-hội cứu-tế mỗi ngày một nhiều hơn, cả bản-hội lại phải cho những trẻ ít tuổi nuôi sang Pháp tập nghề.

Số vé là 50.000 cái (Ba vạn). — Giá tiền vé là 1$00 (Một đồng).

CÁC LỐ ĐƯỢC LĨNH

1 lô lớn	3.000$00	9 lô	100$00
1 lô lớn	1.500,00	29 lô	50,00
1 lô lớn	1.000,00	39 lô	25,00

Cả thảy 80 lô giá tiền là 10.575 $ 00.

Ngày sổ số định vào ngày 1er Février 1926.

Có thể mua vé tại các nhà buôn bán và các nhà kỹ-nghệ lớn, các nhà báng sẽ xác nhà báo.

Ngạch học-chính. — M. Lâm-văn-Toàn, cố bằng Tiền học thành, cựu học sinh trường Trung-học tây, được bổ giáo-học tập-sự.

MM. Bùi-xuân-Thanh, Dương-đức-Nguyên, Ngô-v-Bảo, cố bằng Thành-chung, cựu học-sinh trường Bảo hộ, được bổ làm phụ-bổn, niên bổng 450 $.

M. Ng bích-Liên, cố bằng Thành-chung, cựu học sinh trường Cao-đẳng tiểu-học Nam-định, được bổ làm phụ-biện, niên-bổng 450 đồng.

MM. Phạm-v-Tuyên, Đoàn-quang-Da, Lê-Liễn, cố bằng Sơ học Pháp-Việt, được bổ làm giáo-học thí-sai tập-sự.

Mlle Ng-thị-Châm, cựu học-sinh năm thứ tư trường nữ sư-phạm Hanoi, đã trúng tuyển kỳ thi tốt nghiệp ở trường ấy, được bổ giáo-học tập-sự.

M. Ng-quang Kính, giáo-học thí-sai hạng tám, vì phạm lỗi gian-dối trong việc khai tiền lệ phí kỳ thuyền-chuyển vừa rồi, nên bị chậm tiến lương hạn một năm.

NHÀ ĐẺ CẨN THẬN

51, Phố Mã Mây, Hanoi

Mở trường. — Tại làng Co-*viết* huyện Đông-quan (Thái-bình) nay mở một trường Sơ-đẳng yếu-lược.

Tại các làng sau này thuộc tỉnh Nam định nay mở ra mỗi nơi một trường Sơ đẳng yếu-lược:

Huyện Hải-hậu: Làng Hà-lan, Ấu trạch;

Huyện Trực-ninh: Làng Ngọc-giả, Lan-khê, Liêu-tế;

Huyện Phong doanh: Làng Phù-khê, An-lộc.

Huyện Vụ-bản: Làng Bảo-ngư;

Huyện Ý yên: Làng Đương-chính, Dương-quyết.

Phủ Nghĩa-hưng: Làng Cốc-thanh và Đ-Khê, Tràng-ninh.

Các rạp chớp-bóng Hanoi của hội Indochine Films & cinémas

Tại CINÉMA PALACE (Phố Tràng-tiền)

Từ tối thứ tư 23 đến tối thứ ba 29 septembre

LE SIGNAL D'AMOUR

Bi-kịch rất cảm-động tám đoạn

Mary Pickford, đào đóng vai chính

Tại CINÉMA PATHÉ (bên cạnh đền bà Kiệu)

Từ thứ sáu 25 đến chủ-nhật 27 septembre 1926

LA ROUE

Chuyện ảnh tiểu-thuyết rất lý-thú 4 đoạn

Chiến hồi cuối cùng

Bắt đầu từ thứ bảy 26 septembre 1925

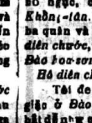
Tại rạp FAMILY CINÉMA (phố hàng Buồm)

LA FLÈCHE VENGERESSE

Chuyện ảnh tiểu-thuyết 15 hồi

Mỗi tuần lễ 4 hồi

PHARMACIE ANCA E INDIGENE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL BERT, HANOI

MỜI ĐẾN THUỐC!

Le Peptofer Jaillet

là thứ thuốc bổ rất hiệu

Bắt thộ. — Số người bị bắt vì không có thẻ ngày hôm nay là 25 người trong số ấy thì 13 người đã chịu nộp tiền.

Tai vật. — Trịnh-v-Sơ 19 tuổi, cu-li xe ở Nam-đồng (Hà-đông) lấy xác đã xe cán cai xe là Ng-thị-Khoét ở Sinh-tè; và Ng thị-Liên 28 tuổi là cu li, ăn cắp quần áo của Mme Ng-thị-Cả ở phố hàng Bông-thợ-nhuộm số 53 đều phải bắt giải vào tòa án.

Muốn bán một cái xe Citroën, 5 mã lực, 2 chỗ ngồi, chạy rất tốt. Hỏi tại Bản-quán.

XIN MỜI LẠI NÓI TRUYỆN

Có cái nhà số 40, ở phố hàng Ngang, muốn bán, ông bà nào muốn lấy xin mời lại số nhà ấy nói chuyện.

Poune-man-Seng

AU CINEMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ thứ ba 22 đến thứ hai 28 Septembre 1925

Một phim ảnh rất là rất hay

M. M. WEIL VÀ LAUZIN

Giới-thiệu phim ảnh

LA DÉESSE DES TROPIQUES

Chia làm 10 hồi

Là một phim ảnh là nhất xưa nay, có chiếu lại các giống vật rừng

Hồi thứ nhất:

LES ADORATEURS AU LOIN

Hồi thứ hai:

L'EAU DES TÉNÈBRES

PICRATT EXPRESS

Một tấn hài kịch chia làm 2 phần

Ngày thứ năm 24 Septembre hồi 17 giờ 30

Ngày thứ bảy 26 Septembre --

Ngày chủ nhật 27 Septembre --

Suốt ban ngày. Gảm ga

Quan Bóc-tơ Bi-cơ-mấn

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giấy số 23 Hanoi

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Chết vì vỏ ỷ — Ngày 22 trước vào hồi 16 giờ ở sở Constructions Mécaniques có người cu-li tên là Ng-v-Dần đại dột ngồi lên cái bàn rập máy bào đang chạy bị rập mạnh một cái, đưa vào mà thương được mấy giờ thì chết. Xét ra tên Dần chết vì bọng dưới bị rập nát cả.

Hồi 15 giờ ngày 23 ở sở xi măng có người chẳm dầu tên là Dương-v-Luận 39 tuổi, nhà ở Ferrand, vì ỷ ngồi gần bánh xe đang quay tít rồi quần ngã gật, nên đầu gật vào bánh xe bị vỡ sọ chết tươi. Xác người ấy khám xong đã cho đưa mai táng.

Điên. — Một người đàn bà chưa xét rõ căn cước có bệnh điên, đi lang thang ở phố Đầu-cầu, thì lính cảnh-sát đã bắt đưa vào nhà thương.

Đánh rơi mất — Mme Ng-thị-Mai 43 tuổi, nhà ở số 1 phố Đầu-cầu, trình đánh rơi mất một bức văn-tự bán nhà đất và một cái vé cầm đồ.

(Còn nữa)

THUỶ-HỬ

TRUYỆN BỒ-BỊCH dịch thuật

Hận quân đáp rằng:

— Tôi có một toán quân-mã ở phía xa-xa kéo đến.

Hồ diên-chước nghe nói, mới quay về toán hận-quân đứng xem thì thấy sát hại hay mà, có một vị hòa thượng béo đẩy, cưỡi con ngựa trắng đi trước, tức là *Hoa hòa thượng Lỗ tri-thâm* đó.

Lỗ tri thâm ngồi trên mình ngựa quát to lên rằng:

Nào! Đứa nào là đứa để bị đăng *Lương sơn-bạc* đánh thua mà dám đến đây để dọa nạt người!

Hồ diên-chước nói:

Ta hãy giết thằng sư hồ-mang này trước để cho hả cái lòng căm tức của ta!

Lỗ tri thâm giơ cây thiền-trượng, *Hồ-diên-chước* múa ngọn song-đao, hai bên giao-chiến đến hồn năm mươi hợp mà chưa phân thắng bại. *Hồ diên-chước* nghĩ rằng: Ta khen thầm: không ngờ vị hòa-thượng này mà võ-nghệ lại giỏi được như thế!

Hai bên cùng rang chuông, thu quân tạm nghỉ. *Hồ diên chước* nghĩ được một chút, lại nóng nảy không thể nhịn nổi, phải thúc ngựa ra trận để giao-chiến với *Lỗ-tri-thâm*.

Hồ-diên-chước quát to lên rằng:

— Thằng sư hồ-mang kia lại mau mau ra đây để cùng ta quyết một trận sống mái.

Lỗ tri-thâm vừa toan giục ngựa tiến ra thì *Dương-chí* vội-vàng kêu to lên rằng:

— Bây giờ đại-huynh hãy nghỉ một chút, để tôi xin ra bắt sống thằng giặc kia!

Dương-chí nói xong, liền múa đao giục ngựa tiến ra đón đánh *Hồ diên-chước*. Hai bên giao-chiến trong bốn năm mươi hợp mà chưa phân thắng bại. *Hồ-diên chước* lại ngẫm nghĩ khen thầm: quái lạ! Không biết hai thằng tướng giặc nọ ở đâu! Tài này không phải người trong bọn Lục lâm vậy!

Dương-chí thấy *Hồ diên chước* võ-nghệ cao-cường, quay ngựa lại về bản-trận, *Hồ diên chước* cũng dùng ngựa không đuổi theo nữa. Hai bên đều nổi hiệu thu quân.

Lỗ-tri-thâm bàn với *Dương-chí* rằng:

— Chúng ta mới đến, không nên hạ trại gần đây. Hãy lui độ hai mươi dặm hạ trại, sáng mai sẽ lại đến đây giao-chiến.

Hai người liền rút quân lên-la đi qua một cái gò núi gần đấy rồi mới hạ trại. Lại nói chuyện *Hồ diên-chước* ngồi ở trong quân-trướng, có ý buồn-rầu mà nghĩ thầm rằng: Ta vẫn tưởng phá vỡ những bọn thảo-khấu này thật dễ như chơi, không ngờ lại gặp những tay đối-thủ, thế mới biết sĩ mộnh ta ngày nay đang lúc truân kiển vậy.

Hồ-diên-chước còn đang phân-vân chưa biết tính ra làm sao thì bỗng thấy *Mộ dung* tri-phủ sai người đến báo rằng:

— Nay có đăng giặc ở *Bạch hổ sơn*, tên gọi *Không-minh* và *Không-lượng* đem quân đến đánh phá nhà ngục ở *Thanh-châu*, vậy quan phủ tôi sợ kho-tàng khó giữ sai tôi đến mời tướng-quân hãy tạm rút quân về thành để phòng-thủ.

Hồ-diên-chước nghe nói, lấy làm cơ-hội lắm rút quân đi gấp ngày đêm, trở về *Thanh châu*. Ngày hôm sau, *Lỗ-tri thâm* cùng *Dương chí* và *Vũ-tăng* lại đem quân lên-la kéo đến châu nài thì đã thấy bọn quan quân hôm trước rút về hết cả, rất lấy làm kinh ngạc.

Lý-trung và *Chu thông* ở trên núi đem quân đến ba vị đầu-lĩnh lấy làm sơn-trại, giết trâu mổ ngựa đặt tiệc khoản đãi. Nhất-diện sai người đi do thám xem tin-tức bọn quan quân ra làm sao.

Lại nói chuyện *Hồ diên chước* đem quân về thành *Thanh-châu* thì vừa gặp một toán quân giặc đang kéo đến bên thành. Hồ thống đi đầu tức là con trai *Không thái-công* là *Bạch-hổ-sơn*: một người tên gọi *Mao-đầu-tinh Không-minh* và một người tên gọi *Độc hỏa tinh Không-lượng*.

Hai người này nguyên trước có sự tranh-cạnh với một nhà phú-hộ trong làng, mới giết chết cả gia trẻ lớn bé nhà phú hộ ấy, rồi tụ-tập nên hơn trăm quân, chiếm cứ ngọn núi *Bạch-hổ-sơn* để làm nghề ăn cướp.

Chúng có một người chú tên gọi *Không tân* ở trong thành *Thanh-châu*, bị *Mộ dung* tri-phủ bắt giam vào ngục, cho nên *Không-minh* và *Không-lượng* đem quân lên la đến đánh thành *Thanh-châu*, định kéo vào phá nhà ngục mà cứu lấy ông chú đem đi.

Bấy giờ vừa gặp *Hồ diên-chước* đem quân về, hai bên mới cùng nhau giao-chiến. *Hồ-diên-chước* thúc ngựa ra trận. *Mộ dung* tri-phủ đứng trên mặt thành để xem, trông thấy *Không-minh* cưỡi ngựa giáo tiến ra, đem đánh *Hồ diên chước*.

Hai bên giao-chiến độ hơn hai mươi hợp, *Hồ-diên-chước* muốn khoe võ nghệ ở trước mặt *Mộ-dung* tri-phủ, lại nhân *Không-minh* vũ nghệ tầm-thường, *Hồ-diên-chước* liền miếng bắt sống được *Không-minh* đem về. *Không-lượng* bất-tắc-dĩ đành phải đem quân lên-la bỏ chạy.

Mộ dung tri-phủ ở trên mặt thành lại truyền lệnh cho *Hồ diên chước* đem quân đuổi theo, bắt sống được hơn một trăm người. *Không lượng* thua to, quân chạy tán-loạn, đến tối hôm ấy, tìm vào một cái cồ-miếu để yên-nghỉ.

Lại nói chuyện *Hồ diên chước* bắt sống được *Không-minh*, giải vào trong thành nộp *Mộ dung* tri-phủ. *Mộ-dung* tri-phủ xét bao mưu-kế, truyền đem *Không minh* giồng-cùm bỏ ngục, cùng giam một chỗ với *Không-tân*. Rồi đến khao-thưởng ba quân và nhất-diện khoản-đãi *Hồ-diên chước*, bỗ chuyện về việc đánh *Bảo hoa-sơn*.

Hồ diên chước nói:

Tôi đem quân đến đánh đăng giặc ở *Bảo-hoa-sơn*, vẫn tưởng là bắt dễ như chơi, khác nào thò tay vào trong hũ mà bắt con ba-ba vậy, không ngờ lại bị một toán quân giặc ở đâu đến cứu-ứng. Trong toán giặc ấy có một vị hòa-thượng và một anh chàng to lớn mặt xanh. Hai bên cùng tôi giao-chiến, chưa phân được thua. Hai tay ấy võ-nghệ khác thường quyết không phải là nhân-vật trong bọn Lục-lâm, vì thế cho nên tôi chưa bắt được.

Mộ dung tri-phủ nói:

Vị hòa-thượng ấy tức là một viên đệ-tử đời trước của *Lão sư, kỳ nhân lược tướng công ở Diên-an-phủ*, tên gọi *Lỗ đạt*, ngày nay sao đến nhà ngài, đặt tên là *Hoa hòa thượng Lỗ-tri-thâm*, còn một người to lớn mặt xanh kia cũng tức là một viên chỉ-sư ở *Bông kinh thành* tên gọi *Thanh diện-thú Dương-chí*. Lại còn một vị *Bành-giới* tên gọi *Vũ tăng* nữa, nguyên là Võ đô-đốc, khi trước đã đánh chết được con mãnh-hổ ở *Cảnh-dương cương*. Ba người ấy chẳm-sử ngọn núi *Nhị long-sơn*, làm nghề ăn cướp, đã nhiều lần kháng-cự quan-quân, giết chết rất nhiều tay viên quan đi tuần-tiễu, mãi đến bây giờ vẫn chưa bắt được.

Hồ-diên chước nói:

— Thảo nào mà tôi thấy hai người ấy võ nghệ tinh-thuộc! Thế ra chính là *Dương chí-sử* và *Lỗ đô-hạt*, tăng đến thật đã không sai! Nhưng xin đại-nhân cứ yên lòng, ngày mai *Hồ-diên-chước* ở đây tôi sẽ đem đến đây bắt sống được cả.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo lịnh tự nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem về sau có sơ sánh cho kì kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phong tặng chai rượu bổ-đào ấy những chữ:

碩果累累
以嘉樂名
製精酒桶
精釀內藏
試驗大成
示賞用瓶
勸飲無疆
內閣恭奉
敕旨頒賜
上允嘉納

Thiệu nay đã được phòng của MONTÈS qui ông, có chẻ nên một thứ rượu bổ đã tặng ngự dạng qua rồi nay, đáng nên giá thưởng, trước lúc phê thi gửi cho qui được phong chẻ-ông để tỏ thành-giả.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất đã được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế **MONTÈS**
54, Phố Tràng tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Hiệu kim-hoàn
HOÀNG-QUANG-THIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 91 Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu-cố lại sẽ làm vừa lòng xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MAY NÓN SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2045 MẠO-THỊNH kính cáo.

Đường nước đại. – Hồi 21 giờ ngày thứ tư chiếc ô-tô số T. 889 của M. Kiệu Rung ở số nhà 21 phố Francis-Garnier Hanoi, do Trần-cửu-Thanh là người nhà ở Hanoi cầm máy đi đến đầu phố Républiquc rẽ ra phố Chavassieux thì bức ngay vào bìa đường phía sông Bonnal là vì chẻ xe phóng nhanh quá, nên không kịp lấy lại tay lái. Hai bánh xe đang trước bị bẹp rúm, may không can gì đến người.

Ôm đường. — Tô-Mùi-văn-Thanh, 47 tuổi, quê ở Hưng-yên, ốm nằm ở phố Belgique thì tiệp tức linh cảnh-sát đã dẫn vào nhà thương để điều-trị.

Đỗ-văn-Bian 28 tuổi, không có nhà cửa nhất định, thấy ốm nằm ở nhà ga xe hỏa hồi 17 giờ ngày 22 thì linh cảnh-sát cũng cho đưa vào nhà thương ngay.

Hồi 20 giờ ngày thứ ba, một người phu xe kéo một người bành-khách lại sở cẩm, coi bộ dạng như là ốm bỏ giấy cẩn-cước không có, k ai tên là Paul Vaux làm ăn ở ngoài Hongay mới về thì lập tức sở cẩm cho đưa vào nhà thương.

Của ai đánh rơi. — M. Vavanous ở số nhà 15 phố Francis Garnier, đem nộp sở cẩm một chiếc xuyến hình như bằng vàng có giát bảo-thạch, nói là người bếp của ông bắt được ở phố Chavassieux hồi 6 giờ rưỡi ngày 22 septembre.

Điếc tai vẽ sự tử. — Chẳng biết cái cảnh mùa sư-tử có thú vị gì mà nhiều người ham chuộng, bỏ đến tiết rằm tháng tám này mà không mua được cho con chơi bình như không thỏa dạ. C ắng nói chi sự mùa sư-tử tàu quá, lố-lĩnh quá, ta chơi thực là dơ dáng vẽ chừng; nhưng nơi ngày sự bắt tiện đã, trẻ con vì sư-tử làm khi sinh đánh nhau hoặc nhảy mũa vỡ đồng tứa phao phải bỏng, tệ nữa là chó ngao cho bò cắn bọc, cả ngày cái bị tha vào cái đầu sư-tử cộc rồi khua trống thanh la ầm ĩ làm đình tai nhức óc người lớn.

Hội Trí trị. — Nghe nói mấy hôm nữa ban trị-sự hội Trí trị sẽ họp hội đồng để định ngày khánh thành nhà hội-quán mới làm lại.

Cuộc nói chuyện tháng cũng chừng đến trung tuần tháng octobre thì khai giảng.

Mất trộm quần áo. Phạm-văn-Tông 19 tuổi, quê ở Nam-định mất trộm bộ quần áo đáng giá 12p ở bến tàu Hải-dương.

Giải ra tòa án. — Trần-thiên-Ngọc 19 tuổi làm nghề thợ rèn ở Bông-khê ăn cắp hai con gợi ở Quan khẩu và Phạm-bá Lam 26 tuổi làm bồi ở tàu *Espadon* bị tư-a là ăn trộm ba đồng bạc thanh của sở xi-măng đều phải giải ra tòa án để xét.

Giải ra ngoại châu. — Ngày hôm qua, linh cảnh sát bắt được tám tên ăn mày đi ngoài đường, đã tha về trừ cẩm để giải ra ngoại châu.

HẢI DƯƠNG

Lại việc ăn cắp giây điện-thoại. — Sở Sen dầm được tin của ký-mục báo, lập tức đi đến quãng đường số 60km + 50 đường Hano — Hải-phong, thì thấy quãng gian đã ăn cắp mất giây điện thoại một quãng khá dài.

Quãng đường ấy lâu nay vẫn thường xảy ra việc trộm ấy, gần đó có làng làm nghề đúc đồ đồng, chắc là người ta trộm những giây điện thoại ấy. Bây giờ hiện đương đò xét.

HÀ-BÔNG

Không quan-ngại nữa rồi. — Con đường Hanoi — Hòn-bình từ khúc đầu làng Do-lộ trở vào bến đò Mai-lĩnh mà trước kia vẫn bỏ hư hiệt rất thảm-hại, rất đỗi-tệ thì nay đã sửa-sang lại tử-tế rồi; tuy chậm quá thật, nhưng miễn là có sửa lại là hơn. Trước kia đã cho kéo quả lăn trải đá, nhưng vì không chạy việc, nên lại phải cho máy về lăn. Thôi, từ rầy hành-khách và xe ngựa qua khúc đường ấy, thật đỡ phải cái thoãn-thoắt giật mình! Chỉ tiếc rằng khúc đường này còn hẹp quá, mà lại mới phá cả hai bên bờ, nên những khi các ô-tô qua lại gặp nhau rất nguy-hiểm cho khách bộ-hành, vì không có bờ đường mà tránh.

Cố ý đánh người. — M. Nguyễn-văn-Bam 22 tuổi, làm nghề vẽ, quán làng Mỹ dục, có đơn trình sở Sen đầm rằng ngày 17 septembre khi đi xe b con đường Mỹ-đục và Thi-quang, bị bốn đứa, hai đứa đi xe tay, hai đứa đi xe đạp cầm dao và búa đánh bị thương. Khi đã bóc lột rồi, chúng lại còn muốn đánh nữa, nhưng M. Bam gỡ ra được rồi nhảy xuống đầm ở bên đường và bỏ hoán lên. Người làng nghe tiếng chạy đến, ở ung mới bỏ trốn. Mà trong bọn hung đồ ấy người ta có nhận diện được tên Khanh là người ở trong vùng ấy ai cũng biết.

SƠN-TÂY

Kẻ cướp dưới sông. – Ngày 16 septembre, Mme Vũ-thị Mi, 42 tuổi, buôn mắm, đến huyện buôn của tên Lê-v-Học, 27 tuổi, trả 5 đồng bạc tiền hàng mua trước còn nợ lại, và lại có mang thêm 5) đồng để mua hàng mới. Khi thị Mi vừa bước xuống thuyền, thì tên Học bèn mấy tên thủy-thủ của mình nhổ sào rồi chở thuyền ra. Bà ta lấy làm lạ, bảo chồng thuyền cho mình lên bờ, mà chúng không nghe, cứ việc chèo đi, nước chảy lại mạnh, thuyền ra ngay đến giữa sông. Bà ta chạy ra sau thuyền rồi cứ hô-hoán cấp cứu. Nhưng người lái đò ở Sơn-tây có quen biết bà ta ngờ có xảy ra việc gì đây, liền rẽ nhsa được 15 người, xuống một chiếc thuyền to rồi bơi đuổi theo. Đuổi theo đến một nơi vắn có tiếng là chỗ sào huyệt của những quân trộm sông, thì 15 người lái đò nhảy sang thuyền tên Học rồi bắt đứng lại.

Mấy người ấy đi tìm, thì thấy thị Mi ở sau bánh lái, tay bị tró và mồm thì nhét đề. Mấy người ấy liền trói tên Học lại và cởi cho thị Mi, rồi đi lục trong thuyền để tìm 50 đồng bạc của thị Mi nhưng không thấy đâu cả, vì khi đến nơi ấy, thì mấy tên thủy-thủ đã chạy trốn. Thị Mi đã trình sở sen-đầm tỉnh Sơn-tây. Tên Học đã bị bắt và giải đến tòa án xét xử.

Nạn ô-tô. Ngày 16 septembre, một người lính khố xanh số 25, chạy giấy ở tòa Công sứ khi đi xe đạp, bị xe ô-tô tải thuộc số T. 2027 đụng phải, người lính ấy ngã lăn xuống đất rồi ngất đi, đầu bị thương nặng, mình mẩy xây sát nhiều chỗ, đã đem ngay về nhà thương. Sở cảnh-sát hiện đương khám xét xem lỗi tại bên nào.

THÁI BÌNH

Cái án ăn cướp ở nhà ông giáo Ngọc. — Sáng hôm thứ ba, tòa án tỉnh Thái-bình đã làm án bọn ăn cướp vào nhà ra to nhà ông giáo Ngọc mà bắn-bio đã rồi trong một số báo trước. Suốt buổi sáng tòa nghe lời cung khai của các *chúng-t* và lời-hân, không hết, phải hoãn lại đến buổi chiều. Đến 3 giờ chiều mới tuyên-án phạt tên Đinh phải đày chung thân, tên Kết 15 năm, tên Lăng 3 năm, thị Tám 3 năm, tên Vạn 3 năm. Tòa tha n ững tên sau này: Nhà Ấn, Đỗ Mêu, vợ chồng Hàn Bệ Lý Lung.

Cái nạn ô-tô. M. Hà-phúc-Thái là con giai M. Hà-cẩm-Kỳ bang-trưởng vừa bị nạn ô-tô ở Ninh-giang. Hồi ra thì M. Hà-phúc-Thái cầm ô-tô vì tránh con trâu mà xe đâm vào một cái nhà, ngực đâm vào cây đa mà chết.

VIỆC KINH-ĐÔ

Hộ-đồng tư-vấn. — Hồi 3 giờ chiều ngày 21 septembre này tại phủ Khâm-sứ Trung-kỳ có họp hội-đồng tư vấn thường niên đặng xem xét các khoản chi tiêu và thu, để dự trù trong ngân sách bản xứ năm 1926

Hội-đồng ấy quan Khâm-sứ Pasquier làm chủ tọa, quan Đốc-lý Elloy và quan Giám-đốc Jabouille quan Công-sứ Thừa-thiên các quan hội lý lục bộ và quan chủ sự phòng nhất, và các sự lớn Cơ mật có đến dự là 44 ông.

Khi họp hội đồng thì quan Khâm-sứ có đọc bài diễn thuyết và kể khai các số trù liệu trong ngân sách cho hội đồng nghe. Ông Hà-Đăng là nghị trưởng có đọc lại một bài đáp từ đoạn rồi giải tán.

Sau khi các hội viên đã nghe rõ các khoản sẽ có làm từ đạt ý kiến cùng Chánh-phủ từ ấy trong ba bốn tháng sau hội đồng sẽ gửi đến quan Khâm-sứ duyệt xét hoặc có điều gì muốn thay đổi sẽ học đáng về sau

Chó dại. – Tối hôm 17 septembre vào khoảng 9 giờ, người ta trông thấy một con chó dại ở lối đầu làng Phan-giang (Huế), con chó ấy đuổi theo một người nhà quê mà cắn, đang khi người ấy đi gặt lúa về thì đã sẵn cái đòn gánh liền dùng làm gậy mà đánh con chó ấy chết ngay, con chó đã chết thì người ấy đi ngờ đâu đi một hồi thì con chó sống lại, song chỉ nằm đó mà xủa, chó không chạy được nữa, vì rõ bị đánh đã gãy mất hai chân rồi. Khi nó nằm xủa thì đã tức tốc có kẻ khác giết chết nó, song khi này giết nó lại khó lắm, vì trời đã tối, xung quanh bụi bờ rậm rịt con chó nó bị người đến lại càng hăng sức mạnh bỏ lệt đi mọi khác, lỏn bụi lũ bờ phải dùng đến đuốc lèo gậy đông nhiều mới giết đặng nó.

Chó dại thường khi bị người ta đánh đã chết rồi thường sống lại lắm. Vậy thì đánh nó phải đánh cho c ết, nếu không thì một hồi nó lại sống mà cắn người khác thì lại nguy lắm nữa.

Năm nay vào khoảng tháng tư, tháng năm, trời tuy nóng bức, song cái hại chó dại thấy vắng mà nay lại thấy có, vậy thì có lẽ cái nạn ấy sẽ tái phát thì phải kíp nên phòng ngừa cho được khỏi hại về sau.

Mùa lúa tháng tám. — Mùa lúa tháng tám năm nay đã gần xong So với các mùa khác thì mùa này cũng được gì lắm, trong mười phần có nơi được sáu bảy, có nơi được bốn năm mà thôi.

Giá gạo đến nay là chính giữa mùa mà gạo đỏ mỗi quan được bốn lon rưỡi, gạo trắng mỗi quan bốn lon rưỡi, nhờ quan trên ra lệnh cấm gạo không được đem ra khỏi địa-hạt bản-xứ mà gạo còn thua nhiều vậy, buồng gì không cấm thì thua biết đến đâu.

VIỆC TRONG KỲ
THANH-HÓA

Thưởng kim khánh — Mới có giấy ra báo cho M. Pajot, quản thương chánh thượng hạng tỉnh Thanh-hóa biết rằng ông mới được ban thưởng một cái kim-khánh hạng nhì.

Ông Pajot tuy làm việc ở ngạch thương-c ánh nhưng được dập cách giúp việc s o trường Bác-cổ để tìm những sự tích cổ càng là đào những đồ xưa, cho nên từ khi ông về tỉnh Thanh-hóa, ông đã có công to về việc tìm được nhiều đồ xưa càng là để khai phát ra được nhiều cái cổ-tích để mấy mươi đời nay mà vẫn vùi dập ở dưới đất. Vì vậy trường Bác-cổ có tư x n thưởng cho ông. Bản-quán có lời mừng ông Pajot.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC
NAM-BẢO
16, Rue de la Soie, 16
HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ một đá thực và giả, kinh gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dan bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

Cần người làm việc

Đi Tourane. – *Cần dùng một người đốc-công, rất thạo nghề chữa máy ô tô Cần dùng một người thợ điện rất giỏi nghề chữa điện ở xe ô tô.*

Đi Nha-trang. *Cần dùng một người đốc-công, rất thạo nghề chữa máy ô-tô và bốn người thợ.*

Làm trai biết uống trà tàu

Sâm mậu liên-tâm, mỗi gói	0$20
— ô long —	0,20
Thánh thái liên tâm, —	0,20
Long phát —	0,20
Nồng thai —	0,15
Vạn xuân —	0,15

Bao thiếc chiếu giá thêm. 0,10
Chè gói lẻ mỗi trăm. . . 0,40
Ở xa thêm tiền cước phí.

Nay kính cáo.

SÂM MẬU TRÀ HIỆU
59, phố hàng Ngang, Hanoi

Bột ấn **PHOSPHATINE FALIÈRES** đánh
tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khắt kinh lắm.

Có mua nhuộng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES cùng bộ sinh thần, ích cho con nít mắt sữa, người lớn đau bụng, ông già bà cả biết nhường, cùng là bổ cả đàn ông mới mạnh.

Có tờ bán công bắt — Tại chỗ thi ở Paris, 55 b, đường La Tocheris, R. C. Paris, 91.868.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ sáu 25 Septembre 1926
CHU-MẠI-THẦN
Tích này có vai Tuấn-tr, vợ Huế, kép thương đào lắng. Vui nhất là chỗ vợ Tuấn-ty ở Huế ra đánh ghen.

Tối thứ bảy 26 Septembre 1926
MẠNH XUÂN BÁO CỪU LỤC
Khen người trí nữ có tâm.
Trời cao cao vậy chẳng lầm chút nào.

ĐA NGON LẠI BỔ

Rượu CENO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thu rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC quan bào-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lớn.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền Hanoi. 2029

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhậy lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thay nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4. 5 phút, rồi sẽ nằn nằn ống đó

Trước khi thụt thì phải nhỏ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert Hanoi.

忠孝義節女

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự-tích Chiêu-Quân công Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0$90
II. — Tái-sinh-duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90
III. — Tục Tái-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0,90

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi.

GRANDS MAGASINS REUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Pastilles de Vichy	1/4 hộp :	1 fr. 35
Pho-phatine Falières	Một hộp :	6 fr. 00
Chocolats des Gourmets	Một nửa 250 grs :	2 fr. 75
Crème de Cassis Fournier	Một hộp :	1 fr. 00
Anis i-pe-ate	Một chai :	1 fr. 50
Bonal Gentiane Quina	Một chai :	1 fr. 50
Du ai vin du Cap Corse	Một chai :	1 fr. 50
Vin Mariani	Một chai :	1 fr. 00
Cacao Cacuco Ma ie Br zard	Một chai :	1 fr. 00
Rượu Bois Sec kich et Mar e Brizard	Một lọ :	6 fr. 00
Kola Quinquina tonique	Một chai :	1 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

CỨ MỖI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯỚU
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC BẰNG KHỎE MẠNH LUÔN
và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm hơn
cả bịnh yếu hay là ăn không tiêu mà sanh ra.
Thuốc hoàn nấp hộp các chứng bịnh:

NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU,
NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT,
KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 162, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh vàng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính ăng mấy đọt

Giá tiền 0$80

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có báo từ tám giờ sáng

---

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh đại mình, bệnh say nắng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bực rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ta khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác tuyệt về thần-kinh nữa. Ở các tử nông mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

Nếu ai mắc phải bệnh tinh e Lậu rỉ giang-mai đi lâu hay mới đi nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không hại về đường sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp-cầu, vì hiện ấy là một nhà chuyên-trị hẳn thuốc bịnh tình đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tạ ở nhiều nơi gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, 43, phố hàng Bồ và ở Nhà hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại-lý bán bộ.

振 商 號

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay, chế ra các thứ bánh kẹo rất là thanh-khiết và làm theo cách vệ-sinh để ăn cho bổ ích, vậy nên lục Cảnh chư quân-tử hằng gửi giấy khen ngợi. Tôi kết lòng cảm tạ vô cùng.

Nhân nay Trung-thu thì tiết, vậy bản-hiệu lại chế cực hoàn tân mà chế ra các thứ bánh ưởng, chang hoàng rất là lịch-sự, nhân áo toàn là hoàng bảo cả, mà những tên bánh lại càng thêm đặc-biệt, vậy xin liệt trình cho tôn mấy thứ sau này:

Thăng bình tuế nguyệt mỗi hộp một cái	1 $ 50
Châu-giang đa nguyệt mỗi hộp một cái	1 . 00
Tây-hồ tây nguyệt mỗi hộp một cái	1 . 20
Thường nga bôn nguyệt mỗi hộp một cái	2 . 00
Bánh nhân (vây cả) mỗi cân	0 . 80
Bánh nhân (vẻn) mỗi cân	0 . 80
Bánh nhân (Jambon) mỗi cân	0 . 80
Bánh nhân liên đung mỗi	0 . 60
Bánh ngũ nhân mỗi cân	0 . 60

Các chư bản hiệu mà chế tạo ra thì không trăm thứ bánh ngon như thế nên không thể kể liệt được, nếu lục tỉnh chư tôn muốn mua thứ bánh nào hoặc muốn mua đồ các thứ tiệc bánh và giá tiền xin gửi thư cho bản-hiệu xin để tên, họ rõ ràng, với cho ở và số nhà cùng chức tước nghiệp nghệ để bản-hiệu gửi hàng cho khỏi nhầm lẫn và như tôn liệu thứ.

Kính cáo
Wou Kong Sang
106, Rue des Voiles Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 — Nam-định

Hiệu Tam-tình có thầy thuốc xem mạch, biết được sự bệnh nhiệt, trị bệnh biết hoàn-cấp bản-căn, hoàn tán cao đơn chế tuyển cực tinh tế, chữa đủ các bệnh mới lâu đã nguy đó trong, số nông phúc còn chữa công được nổi sinh khắc tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo công quá không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này:

Đau cảm mạo tình gì tình, nóng tình, thấp thổ dương hư không đủ, đầu bị kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đau, huyết hôi, huyết tích, khi hư sích hoành đái, bắp sán hoặc kinh thấy gia tiếp miên sinh ra trầm chứng không để ba, có đẻ không sanh, sản chứng đẻ bụng đau thì khó nằm, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, mục huyết, ho huyết, tỉ huyết, tăng huyết, phong thấp số chứng bất loại tế bại, phù thũng, giá mỗi hộp nay là chai 1 đồng

Đau mắt có lòng cứu nay xa lòng mi bản hiệu chế chữa nếu gió thì khỏi mà mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con sam, kinh đàm suyễn tế lị mỗi chai 5 hào

Lậu và giang mai nếu nhiều nước khỏi và giải nọc không tốn tiền lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc 5 hào. Cao ba lông thuốc tốt mỗi tăng 5 hào. Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn giá trọ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc mà ở phương ngại nào ăn năng đã tin nếu không vừa ý cứ đi lấm được thử 2 đồng, chai 1 đồng, chai cao 5 hào, qui khách ở xa viết thư về bổ bệnh bản hiệu gửi thuốc tới sau gửi sách Hình bệnh giải nghĩa, ngài gửi mandat chuyển, sau để nhân sau này: M. TRẦN-ĐẮC-SỞ đại TAM TÌNH-Y QUÁN ở Nam định.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐAU THẦN KINH LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông Lương-y GUILLÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chữ dương của quan Lương-y GUILLÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ YẾU, đau trong TỲ VỊ, Gái mới, TRÁI TIM, BẢN GÂN, ĐẦU MÌNH, RẾT VÔ DẠ, hoặc CHÓI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HỒ ĐẠI, BỊNH GIÓ, GHÉ CHỐC NGOÀI DA và BỊNH ở TRONG LẠI TRONG RUỘT.

Ấy là nói thì THUỐC XỔ rất tiện và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh ấy bởi ĐÀM hay là NẶT phải rất thì uống sẽ hay liền.

Bởi bị thuốc trị đàm nào mà không có chữ ký của Paris. GAGÉ thì chớ dùng

Lại có MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
hiệu riêng thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan Lương-y Guillé

Chánh chủ bổ thuốc cho tại đây:
PHÒN GAGÉ FILS, ancien Lương sinh-viên y-sanh, phường SAINTE-SI GERMAIN-DES-AU-X-B. 9 bis DE TOURNON PARIS.
Bổ THUỐC CÁC HƯỚT PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cần-thận và tiện-nong chu tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84 phố Bonnal, Haiphong bán giúp.*

DA TỐT GIÁ HẠ

Thưa các ngài,

Bản-hiệu xưa nay đóng giầy vẫn đúng các thứ da tốt, các ngài đã dùng qua đều rõ, vậy nay bản-hiệu lại xin tinh giá hạ hơn trước, xin các ngài chiếu cố, bản-hiệu mới có thứ kem đánh giầy vernis khéo mà có khéo vậy, khi bôi đã nào giờ sẽ đánh, thì da mềm lắm (Crème VERNISIAN).

NGUYỄN-TIẾN-HÀM dit THUẬN THÀNH
Bottier - Chapelier
7, Rue des Cuirs Hanoi
(Có ca-te-lô đủ biểu các ngài).

RẺ LẠ !!!

MŨ TRẮNG BẰNG LIÈGE

Giá các bạn **2$50** một cái

HẢI-CHINH
74-76 RUE DU PONT-EN-BOIS 74-76
HANOI

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy	0 $ 95
Nước hoa Pompéia. . . .	0 . 95
Nước gội đầu Pompéia .	0 . 65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dẻ, đau da dẻ, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine

Giá mỗi chai: 1 $ 40

Có bán tại: Nhà Bá-chuông, Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phải làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, ai có mùi thơm khó g có lợm giọng bao giờ!

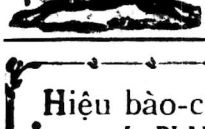
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chữ nghĩa-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MAU BO 1 $ 40

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31 Hanoi Tonkin

Giấy mới số 89

NÊN ĐẾN ĐỔ MÀ HỎI:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE	Thuốc nước	Giá: 1 $ 25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE	Thuốc hạt	Giá: 1 . 25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

HÉMATIF BLANC	Thuốc lấy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.	Giá: 1 $ 30
CRÉOSOTE D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE	Thuốc trị bệnh ho mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to	Giá: 1 $ 25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC:

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua xe thì giá 20 quan, còn thì đóng làm 25 tháng mỗi tháng là mười quan. Nếp tiền lần đầu, liền được ngay rất rẻ, riêng mình có quyền sử hữu, nếu vé trúng số, thì được cả tiền. Mình chỉ chịu khó dành dịu một tí, thế hầu như không nghĩ đến, mà đã được dự cả cuộc rút số, lại được có quyền sở-hữu một cái vé rất quý có ích lợi lắm.

Về Crédit National mỗi năm tám kỳ dự cuộc rút số: 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 30 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm.

Muốn dự các cuộc rút số ấy, nên gửi 20 quan có ông chủ, chậm nhất:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R.C. 6576

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 22 Mars 1905, các nhà mua vé được tự điều chỉnh cẩn

---

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)